

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy Zsilinszky-utca 1. sz.
Télelelet: (Arany Bika-bérház). Tel.: 41-13. (7 mellék-
ülomással). Szerkesztőségi hivatalos órák d. u. 4-11-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLO

Kiadóhivatal és nyomda: Bajcsy-Zsilinszky-utca 1. sz.
(Arany Bika-bérház) Télelelet. Tel.: 41-13 (7 mellék-
ülomással). Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6-ig

A Rajk-banda tagjainak hazaáruló tevékenységéről, jugoszláv-amerikai kapcsolatairól, bérgyilkosságairól vallottak a tanuk

A népbíróság kedden reggel folytatta Rajk László és társai bűnügyének tárgyalását. Jankó Péter tanácselnök 9 óra után néhány perccel megnyitja a tárgyalást. A fogházor jelenik, hogy Jusztus Pál vádlottat előállította.

Elnök: A népbíróság tagjainak van kérdésük? (Nincs.) A népbíróság elnökének? (Nincs.) A védőeknek? (Nincs.) Úljön le Jusztus Pál!

Elnök: Következik a bizonyítás. Az elnök elsőnek dr. Bokor Lajos tanút idézi a kihallgatás előtti, 1936-ban Rajk Lászlónak Csehszlovákiába való illegális átadására. Illetőleg?

Bokor: Igen. 1936 tavaszán feladott engem Sombor-Schweinitzer és bizalmasan közölte velem, hogy Losoncra és Salgótarjánra költözött egy kommunista futárszolgálat, amelynek tagjai illegális szökevények, akik a határ és a fu-társzolgálat tartja az érintkezést a csehszlovákiai és magyarországi kommunisták között. Közölte, hogy ennek a futárszolgálatnak a felállítására Rajk Lászlót szemelték ki. Arra kért, járjak el Rajk-nak Szlovákiába történő toloncolása ügyében, hogy Rajk Csehszlovákiában úgy tűnhessen fel, mintha Magyarországon üldözött politikai menekült. Vállalkoztam, hogy ezt a feladatot teljesítem. Rajk eltoloncolása detektívek kísérete mellett meg is történt.

Elnök: Tud arról, hogy csehszlovákiai útjával kapcsolatosan Rajk László a politikai rendőrségtől újabb utasítás: kapott?

Bokor: Csak annyit tudok, amennyit Sombor-Schweinitzer nekem ennek az ügynek a bevezetése során, mint előbb is említettem, elmondott.

Elnök: Arról tud-e, hogy Rajk László a kapott feladatok Csehszlovákiában hogyan teljesítette?

Bokor: Az eltoloncolást követő néhány hét múlva alkalmilag találkoztam Sombor-Schweinitzerrel. Ő azt mondta, hogy Rajk, mint a bérgyilkosoktól jelentésekből kitudott, a kapott feladaton eredményesen dolgozott.

Elnök: A népbíróknak van kérdésük a tanukhoz? (Nincs.) A védőeknek? (Nincs.) A védőeknek valamely észrevétele?

Rajk: Semmi megjegyzésem nincs. — Jöjjen be Borszékai Oszkár tanu!

Elnök: Foglalkozása?

Borszékai: Nyugalmozott rendőrnagy volt. Az elnök kérdésére Borszékai Bokor Lajos tanuvallomásával egyezően részletesen elmondja Rajk rendőrségi beszervezését.

Elnök: Tud arról valamit, hogy Rajk László lebukott, kiadott a politikai rendőrségnek egy illegális csoportot 1932-ben?

Borszékai: 1932-ben Hain Péter kijelentette előttem, hogy Rajk besugár és agent-provokátorsége révén sikerült a főiskolások illegális csoportját felgöngyöltetni. Ugyancsak Hain Péterrel szerzetem tudomást arról, hogy Rajk László besugár és agent-provokátorsége révén ki lehetett emelni az illegális nyomdát és Kóványa környékén az illegális kommunista röpcedulák terjesztőinek neveihez tudott jutni.

Elnök: Hát arról tud-e, hogy 1935-ben Rajk László megbontotta az építőmunkások sztrájkját?

Szálasi-rendszernek híve, a miniszteri jogkörrel felruházott államtitkári minőségben lévő Rajk Endre testvérétől kikérte.

hívatalomban Rajk László bátyja, Rajk Gyula. Közölte velem, hogy az öccsét előállították a főkapitányságra és őrizetbe vették. Arra kért, hogy intervegniáljak az érdekében. Én vállalkoztam erre az intervegniára. A politikai osztály vezetőjéhez, Hetényi Imre főkapitányhelyetteshez mentem, akivel nemcsak hivatali összeköttetésben állottam, hanem magánérdekezésem is volt. Előadtam kérésemet Rajk László érdekében. Ő ezt meghallgatva és behívta Zdeborzky-Borszékai Oszkár csoportvezetőt. Azt az utasítást adta neki, hogy Rajk Lászlót haladéktalanul haladás-ként ki és tegyen jelentést erről. Nem sok idő múlva a detektív csoportvezető visszajött és jelenette, hogy Rajk László, aki röpirtástervezés miatt került őrizetbe, mindent beismer és itt van az előszobában. Erre Hetényi be-

felelősséget azért, hogy Rajk László a jövőben sem fog a rendszer ellen cselekedni.

Elnök: Rajk László a tárgyaláson a politikai rendőrséggel való együttműködését hogyan hozta fel meneségére és ezzel kapcsolatos kikérte a megidézését, kérte a tárgyalásra?

Jánosi: Hivatkozott arra, hogy sohasem folytatott baloldali magatartást, cselekvőleg, hanem hasznos szolgálatokat teljesített, a baloldali forradalmi mozgalom egyes sejtjeiről adott jelentéseivel — erre vonatkozóan kérte Rajk Endrét a politikai rendőrség 1931-től egymás után következő vezetőinek a kihallgatását, tehát elsősorban Hetényi Imre, majd Hetényi utódjának, Sombor-Schweinitzernek és Szálasi politikai vezetőjének, Hain Péternek a kihallgatását.

Elnök: Ön a haditörvényesek elnökétől milyen utasítást kapott ebben az ügyben, mint a vád képviselője?

Jánosi: Közvetlenül a perbeszéd előtt kaptam egy utasítást arra vonatkozólag, hogy csak röviden foglalkozzam Rajk László ügyével és különösképpen arra utasított, hogy ne foglalkozzam a perbeszédben Rajk Lászlónak a politikai rendőrséggel való kapcsolataival.

Elnök: A fasiszta bíróság ezek után milyen ítéletet hozott Rajk ügyében és milyen a többi vádlottak ügyében, akiket ugyanakkor vonnak felelősségre, mint őt?

Jánosi: Ebben az ügyben Rajk Lászlót felmentette a hazaárulás vádjáról, a többi vádlottára vonatkozóan igen súlyos büntetést szabott ki, részben halálos büntetést, részben pedig a legsúlyosabb szabadságvesztés büntetést, életfogytiglan fegyházat.

Az elnök ezután Stolte István kihallgatását rendelt el.

Elnök: Ön milyen külföldi hírszerző szerv munkatársa? Mondja el a beosztását, a szervezet nevét, adatait?

Stolte: Az amerikai titkos szolgálat, köznevelésről a CIC, a Com-intelligence Corps munkatár-

szolgálatát, köznevelésről a CIC, a Com-intelligence Corps munkatár-

szolgálatát, köznevelésről a CIC, a Com-intelligence Corps munkatár-

szolgálatát, köznevelésről a CIC, a Com-intelligence Corps munkatár-

szolgálatát, köznevelésről a CIC, a Com-intelligence Corps munkatár-

szolgálatát, köznevelésről a CIC, a Com-intelligence Corps munkatár-

szolgálatát, köznevelésről a CIC, a Com-intelligence Corps munkatár-

szolgálatát, köznevelésről a CIC, a Com-intelligence Corps munkatár-

szolgálatát, köznevelésről a CIC, a Com-intelligence Corps munkatár-

szolgálatát, köznevelésről a CIC, a Com-intelligence Corps munkatár-

szolgálatát, köznevelésről a CIC, a Com-intelligence Corps munkatár-

szolgálatát, köznevelésről a CIC, a Com-intelligence Corps munkatár-

szolgálatát, köznevelésről a CIC, a Com-intelligence Corps munkatár-

szolgálatát, köznevelésről a CIC, a Com-intelligence Corps munkatár-

szolgálatát, köznevelésről a CIC, a Com-intelligence Corps munkatár-

szolgálatát, köznevelésről a CIC, a Com-intelligence Corps munkatár-

szolgálatát, köznevelésről a CIC, a Com-intelligence Corps munkatár-

szolgálatát, köznevelésről a CIC, a Com-intelligence Corps munkatár-

szolgálatát, köznevelésről a CIC, a Com-intelligence Corps munkatár-

szolgálatát, köznevelésről a CIC, a Com-intelligence Corps munkatár-

szolgálatát, köznevelésről a CIC, a Com-intelligence Corps munkatár-

szolgálatát, köznevelésről a CIC, a Com-intelligence Corps munkatár-

szolgálatát, köznevelésről a CIC, a Com-intelligence Corps munkatár-

szolgálatát, köznevelésről a CIC, a Com-intelligence Corps munkatár-

szolgálatát, köznevelésről a CIC, a Com-intelligence Corps munkatár-

szolgálatát, köznevelésről a CIC, a Com-intelligence Corps munkatár-

szolgálatát, köznevelésről a CIC, a Com-intelligence Corps munkatár-

szolgálatát, köznevelésről a CIC, a Com-intelligence Corps munkatár-

szolgálatát, köznevelésről a CIC, a Com-intelligence Corps munkatár-

szolgálatát, köznevelésről a CIC, a Com-intelligence Corps munkatár-

szolgálatát, köznevelésről a CIC, a Com-intelligence Corps munkatár-

szolgálatát, köznevelésről a CIC, a Com-intelligence Corps munkatár-

szolgálatát, köznevelésről a CIC, a Com-intelligence Corps munkatár-

szolgálatát, köznevelésről a CIC, a Com-intelligence Corps munkatár-

szolgálatát, köznevelésről a CIC, a Com-intelligence Corps munkatár-

szolgálatát, köznevelésről a CIC, a Com-intelligence Corps munkatár-

szolgálatát, köznevelésről a CIC, a Com-intelligence Corps munkatár-

szolgálatát, köznevelésről a CIC, a Com-intelligence Corps munkatár-

szolgálatát, köznevelésről a CIC, a Com-intelligence Corps munkatár-

szolgálatát, köznevelésről a CIC, a Com-intelligence Corps munkatár-

szolgálatát, köznevelésről a CIC, a Com-intelligence Corps munkatár-

szolgálatát, köznevelésről a CIC, a Com-intelligence Corps munkatár-

szolgálatát, köznevelésről a CIC, a Com-intelligence Corps munkatár-

szolgálatát, köznevelésről a CIC, a Com-intelligence Corps munkatár-

szolgálatát, köznevelésről a CIC, a Com-intelligence Corps munkatár-

szolgálatát, köznevelésről a CIC, a Com-intelligence Corps munkatár-

szolgálatát, köznevelésről a CIC, a Com-intelligence Corps munkatár-

szolgálatát, köznevelésről a CIC, a Com-intelligence Corps munkatár-

szolgálatát, köznevelésről a CIC, a Com-intelligence Corps munkatár-

szolgálatát, köznevelésről a CIC, a Com-intelligence Corps munkatár-

szolgálatát, köznevelésről a CIC, a Com-intelligence Corps munkatár-

szolgálatát, köznevelésről a CIC, a Com-intelligence Corps munkatár-

szolgálatát, köznevelésről a CIC, a Com-intelligence Corps munkatár-

szolgálatát, köznevelésről a CIC, a Com-intelligence Corps munkatár-

Rajk, mint belügyminiszter összeesküvéket mentett és bűnjeleket sikkasztott el! — vallja Szébenyi Endre

Elnök: Jöjjen be dr. Szébenyi Endre. (Szébenyinek) Mit tud Ön Rajk Lászlónak a belügyminisztériumban kifejtett tevékenységéről, amikor Rajk László miniszterségét felhasználta, hogy az akkori köztársaságellenes összeesküvés ügyét részvevőit,

ily Bartha Albertet, ifj. Nagy Ferencet megmentse? Szébenyi: Donath és társai összeesküvési ügyének nyomozási ügyét, mint belügyminiszter Rajk László vezette. A nyomozás során súlyosan terhelő adatok mutatkoztak Bartha Albert akko-

ri honvédelmi miniszter, valamint Nagy Ferenc miniszterelnök fia, ifj. Nagy Ferenc akkori washingtoni követségi attaséval szemben. Rajk mindkét ügy jegyzőkönyveit magához vette és utasítást adott a nyomozást végző közegeknek, hogy az említettek szemben a nyomozást ne folytassák.

Tudomásom van arról, éspedig Rajk László közléséből, hogy Rajk 1947. február havában belügyminisztériumi dolgozó szobájában magához hívatta Bartha Albertet, közölte vele hogy ellene terhelt adatok vannak az összeesküvés ügy nyomozása során, ajánlotta neki, hogy mondjon le honvédelmi miniszteri alásáról és kilátásba helyezze, hogy ellene a nyomozást továbbfolytatni nem fogja. Bartha állásáról le is mondott és később megszökött az országból. Rajk 1947. február végén felkereste Nagy Ferenc miniszterelnököt, közölte vele hogy az összeesküvés ügy nyomozása ifj. Nagy Ferencre nézve terhelt adatokat produkált, kilátásba helyezte azt hogy vele szemben nem folytatja a nyomozást. Nagy Ferenc e közlés után értesítette ifj. Nagy

Ferenc washingtoni követségi attasét, hogy ellene nyomozás van folyamatban és ennek lett a következménye, hogy amikor a magyar kormány ifj. Nagy Ferencet Budapestre visszahívta, nem tért vissza, úgyhogy a kormány később állampolgárságától meg is fosztotta...

Elnök: Mit tud arról, hogy a most szóban volt összeesküvés nyomozása során Rajk László a nyomozási anyagból kiemelt bizonyos államrend-ellenes brossurákat, amelyeket Szentiványi lakásán megtaláltak, ugyancsak kiemelt egy olyan levelet is, amely telepleste volna Nagy Ferenc akkori miniszterelnök részvételét.

Szebenyi: Van tudomásom Rajk Lászlónak arról a tevékenységéről, Dr. Szentiványi Domokos volt rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter lakásán lefoglaltak egy brossurát, amely terhelt adatokat tartalmazott az összeesküvésben szereplő egyes személyekkel szemben kompromittáló adatokat Rajk Lászlóra vonatkozólag is annyiban, hogy egyik bekezdésében Szentiványi arról írt, hogy a kormányon belül működik egy nacionalista csoport és ennek vezetője Rajk

László. Rajk a brossurát magához vette, a nyomozás alól kivonta és a nyomozást vezető szerveket, személyeket magához hívatta, utasította őket hogy a brossura tekintetében a gyanúsítottakhoz ne intézzenek kérdéseket. 1947. februárjában az egyik gyanúsított lakásán lefoglaltak egy levelet, amely arról szólt, hogy egy ellenforradalmi csoport működik és ennek vezetője Nagy Ferenc. Rajk ezt a levelet is magához vette és elvonta a bizonyítási eljárás alól. Rajk a nyomozás során és a belügyminisztériumban is igyekezett odahatolni, hogy lehetőleg saját embereit hozza be. Így alkalmazta részben ott, részben az államvédelmi osztályon régi barátait: Ráthót, Horváthot, Kalcicsot és így igyekezett a rendőrségen azokat az embereket — így Marschall Lászlót, Villányi Andrást, Horváth-Königsberg Ottót és másokat — akiket saját embereinek tekintett, előre vinni olyan helyekre, ahol lehetőleg minél több anyag és minél nagyobb hatáskör fut össze kezükben.

Elnök: Mit tud Rajk László a jugoszláv hírszerző szervekkel, így Brankov Lázárral folytatott együttműködéséről.

gor és jugoszláv hírszerzéstől kapott.

Cseresnyés: Amikor hazatértem Magyarországra, elmondottam Rajknak kapcsolatomat az angol és jugoszláv kémiszervezettel. Rajk László azt válaszolta erre, hogy ő mindent tud, mindenről értesítve van. Közölte velem, hogy a belügyminiszteri sajtóosztály vezetésével engem bízik meg. Az mondotta, hogy a sajtóosztály az ő személyének, személyes politikájának országos méretű propa-

gálása. Utasításának az volt a célja, hogy saját személyét előtérbe tolva mértéketlenül megnövelje magát és ugyanakkor a magyar kormányzat más személyiségeinek, elsősorban Rákosi Mátyásnak, Farkas Mihálynak, Gerő Ernőnek a jelentőségét háttérbe szorítsa.

Elnök: Tud Ön valamit Fischer Gyulának, Zilahinak, Koródnak, ezeknek a roskációs beállítottságú egyéneknek a pályafutásáról?

Rajk gyűlölte a munkásokat

Cseresnyés: Rajk László gyűlölte a munkásosztályt, megakadályozta, hogy munkásszámra kerüljenek a belügyminisztériumot vezető, részben az államvédelmi osztályon régi barátait: Ráthót, Horváthot, Kalcicsot és így igyekezett a rendőrségen azokat az embereket — így Marschall Lászlót, Villányi Andrást, Horváth-Königsberg Ottót és másokat — akiket saját embereinek tekintett, előre vinni olyan helyekre, ahol lehetőleg minél több anyag és minél nagyobb hatáskör fut össze kezükben.

Elnök: Mit tud Rajk László a jugoszláv hírszerző szervekkel, így Brankov Lázárral folytatott együttműködéséről.

mintára kellene vinni. Rajk László gyűlölettel beszélt a magyar kormány egyes személyiségeiről, különösen kifogásolta az, hogy a magyar kormány, a magyar politika intézését többek között; elsősorban Rákosi Mátyás, Farkas Mihály, Gerő Ernő stb. végzik, holott ő, Rajk László van hívva arra, hogy Magyarország irányítsa és vezesse.

Elnök: Cseresnyés jugoszláv kém hogyan értékelte Rajk László személyének jelentőségét Tito terveivel kapcsolatban?

Cseresnyés: 1947-ben Cseresnyés ezt mondotta, hogy Rajk László személyét és tevékenységét Belgrádban különös figyelemmel kísérik és számfikálnak rá.

Ezúttan dr. Tarisznyás György, kereskedelmi iskolai tanárnő hallgatók ki tanúként.

Elnök: Ön Mrazovics jugoszláv követével hogyan ismerkedett meg?

Tarisznyás: Egy vadászaton, amelyen Klein Antal vadászterületén a Paks melletti Birtópusztán tartottak. Azután Mrazovics többször felkeresett Paksra és én is megfigyeltem őt a jugoszláv követésén.

Elnök: 1948 szeptemberében Örhöz egy konkrét kérdéssel fordult, hogy valami vadászterületen lehetséges Klein Antal vadászterületén a barátával.

Allamtitkokat szolgáltatott ki Szebenyi Rajk utasítására a jugoszlávoknak

Szebenyi: Rajk Lászlót 1946. március végén, vagy április elején nevezték ki belügyminiszterré és akkor közölte velem, hogy egyik főfeladatának tarja azt, hogy a legszorosabb viszonyt keresse a Jugoszláviával képviselő szervekkel, mert szívesen Jugoszlávia a népi demokrácia példaképe és Tito Jugoszláviájának mindinkább vezető szerepe van és lesz a Balkánon és Közép Európában. Közölte azt is, hogy éppen ezért ő megbeszélésekre folytatja az illető jugoszlávokkal és meggyőződésben Csemil Obrad ezredessel, valamint Brankovról, hogy mindenképpen segíteni fogja munkáját és minden olyan információt — akár szóban, akár írásban — meg fog adni Magyarországra nézve, amire nekik szükségük van. Brankov útján engem is utasított, hogy amennyiben Brankov valamely adatot kér, még ha ez az adat bizalmas is, szolgáltatassam ki neki és erről neki tegyek jelentést.

Elnök: Ön saját személyében Rajk Lászlónak utasítására milyen államtitkokat szolgáltatott ki a jugoszláv hírszerző szerveknek?

Szebenyi: Rajk László kifejezett külön utasítására 1946, 1947 és 1948. években továbbítottam Brankovhoz a rendőrség működésére, szervezésére, felépítésére vonatkozó adatokat. 1946 első felében Magyarország újonnan elkészült, bizalmas közigazgatási térképét, 1947 első felében ugyancsak Rajk László utasítására a belügyminisztérium államtitkokat képező költségvetési adatait továbbítottam Brankovhoz. Rajk

utasítására 1946 végén és 1947 első harmadában szóbelileg informáltam Brankovot az akkor folyamatban volt összeesküvés ügy egyes bizalmas részleteiről.

Elnök: Jelen volt Ön 1947-ben Rajk László szobájában, amikor ő Brankovtól azt az utasítást kap-

ta, hogy a jugoszláv-magyar határon lévő magyar területi sávból el kell távolítani azokat a személyeket, akik ellenségesen viszonyulnak Tito rendszeréhez?

Szebenyi: Igen, jelen voltam.

Elnök: Mondja el ennek részleteit.

Miért telepítettek át magyar családokat a jugoszlávok?

Szebenyi: 1947 márciusában Brankov követelte Rajk Lászlótól, hogy távolítsa el a magyar-jugoszláv határszélel azokat a magyar állampolgárságú személyeket, akik ellenségesen viszonyulnak a jugoszláv államvédelmi szerv, az UDB adatai szerint ellenségesen viszonyulnak Tito Jugoszláviájához. Rajk a megbízást teljesítésére nyomban utasított a jelenlévő Horváth Königsberg Ottó rendőrezredesi, Horváth Ottó az utasítást teljesítette és mintegy 70 magyar családot telepített át az ország belsejébe és ezzel nemcsak azt ért el, hogy ez a 70 magyar család súlyos helyre kerüljön, ott kellett hagyniok házaikat, hanem ezek közül számosan ezzel az idővel már inaktívakkal, amely a jugoszláv szervek adatai alapján történt, a továbbiakban ellenségesen viszonnyultak a magyar demokráciához. 1947 május első napjaiban többekkel együtt jelen voltam Rajk László hivatali dolgozó szobájában, amikor Bozsánics Nikola rendőrezredesi, jugoszláv hírszerzőnek egy dossziében az államvédelmi szerv és a belügyminisztérium felépítésére, kádereire vonatkozó bizalmas adatokat adott át.

Elnök: A népbíráknak van kérdése? (Nincs). A népbírák? (Nincs).

(Nincs). A védelemnek? (Nincs). A vallomás által érintett Rajk Lászlónak, Brankov Lázárnak van észrevétele? (Nincs). Cseresnyés Sándor tanu jön be.

Elnök: Beszéljen arról, mennyi ideig teljesített Ön szolgálatot az angol kémizorgálatnál és a szolgálat során milyen kémekkel állott kapcsolatban?

Cseresnyés: 1944. januárjában kerültem a Psychological Warfare Branchhoz, amely az angol kém szervezet egyik szerve volt és 1946 októberéig teljesítettem ott szolgálatot Raulidge őrnaggyal és Sunderessal állottam kapcsolatban.

Elnök: A jugoszláv kémizorgálatnál mikor került kapcsolatba?

Cseresnyés: 1944 szeptemberében Bariban, Olaszországban vettem fel a kapcsolatot a jugoszláv OZNA-val. Bariban Löwy Sándor OZNA-századdal, Klagenfurtban egy Péter nevű egyénnel, Belgrádban Csoporda Szevezár OZNA-hírszerzőjével szorosabban kapcsolattal a budapesti jugoszláv követség kereskedelmi missziójának helyettes vezetőjével álltam kapcsolatban.

Elnök: Az angol és jugoszláv hírszerző szolgálatról milyen általános feladatokat kapott Magyarországot érintően?

Egy fekete szemüveges férfi száll ki az autóból...

Tarisznyás: Igen. 1948. szeptemberében a hazunk közelében találkoztam Mrazovicsnal. Pannaszokodott, hogy figyelik és a magyar barátai is úgy kell találkoznia, hogy azoknak ne legyen kellemetlensége belőle. Engem megkért, beszéljek Klein Antallal, tegye lehetővé, hogy néhány barátjával a legközelebbi napok egyikén lejöhessen Birtópusztára vadászni. Klein Antal és Mrazovics egy vendéglőben mindjárt megbeszéltek, hogy a legközelebbi napok egyikén le is jön vadászni. Akkor Mrazovics arra kért, hogy én is kísérjem el a vadászatra. A legközelebbi napok egyikén kimentünk a szekszárdi országoton a 116. km. közel lévő MAVAUT megállóhoz. Innen néhányszáz méterre várakoztunk kocsin Klein Antal. Kb. egy félóra várakozás után feltűnt Mrazovics autója, amelyből ő és egy zöld lödénkabátos, sötét szemüveget viselő férfi szállt ki. A rendőrségen történt szembesítés után megtudtam, hogy az illető Rajk László volt külügyminiszter. Ismételten tűnt fel az arca, de akkor nem ismertem fel. Felültünk a kocsiira és Birtópuszta irányába mentünk. Klein Antal magyarázta meg, hogy merre menjünk el a legközelebbi csöszkunyhóba. Mrazovics és a zöld lödénkabátos férfi magukhoz vették a két vadászpuskát és elindultak a jelzett irányba. Amikor odajutottunk a csöszkunyhóhoz, észre vettem, hogy ott egy férfi várakozik vadászruhában és vadászpuskával. Kb. 40 éves lehetett és közepmagas termetű. Felült, hogy ezt a férfit sem mutatták be. Ők azután a kunyhó elött fel-alá sétálva beszélgettek. Hallottam, hogy az egyik férfi valamilyen szláv nyelven beszélt. Biztosan tudtam, hogy nem oroszul, valószínűleg szerbül. A zöld lödénkabá-

tos férfi magyarul beszélt és Mrazovics tolmácsolót kövölt. Néhány szót megértettem a beszélgetésből, pl. azt, hogy Mrazovics Jugoszláviáról beszélt és azt mondta, hogy cselekedni kell. A másik férfi kijelentéseit nem értettem. A zöld lödénkabátos férfi magyarul beszélt. Azután valami Pálffyról is beszéltek, akiből hadügyminiszter lesz. Többször hallottam említeni Rákosi és Farkas miniszterek nevét is. Amikor elváltam, mondtam Mrazovicsnak úgy érzem, hogy ő nem is akart vadászni, csak találkozni akart valakikkel és én csak azért keltemt ott, hogy ki rándulás jellegét kölcsönözze a vadászatra. Mrazovics azal megintentegette, hogy a kunyhónál álló zöld lödénkabátos férfi neki régi ismerőse és úgy elbeszélgettek, hogy a vadászatról meg is feledkeztek. Azután Klein Antal visszavit a szekszárdi országotra. Mrazovics és Rajk László beültek az autóba. Mrazovics azt mondotta: ne szóljak erről!

Elnök: Jöjjön ide kérem (Talatalkozásról senkinek résznyás a bírói emelvényhez lép). Az itt ábrázolt képen felismeri azt a személyt, aki a csöszkunyhónál várakozott? Nézza meg!

Tarisznyás: (Megnézi a képet) Igen, felismerem.

Elnök: Határozottan felismeri?

Tarisznyás: Igen.

Elnök: Megállapítottam, hogy az a kép, amelyen a tanu a szóban lévő személyt felismeri, Rankovicsnak az iratoknál elfekvő fényképe.

Ezután Klein Antal következett.

Elnök: Mondja el, mikor milyen körülmények között ismerted meg Mrazovics követelt?

Klein: Mrazovics jugoszláv követ gyakran járt le Tarisznyásékhoz Paksra.

Cseresnyés vallomása Rajk trockista aknamunkájáról

Cseresnyés: Hogy Budapestén keressenem fel régi barátomat, Rajk Lászlót és ő el fog engem helyezni a belügyminisztériumban.

Elnök: Tud arról, hogy kik voltak tagjai a trockista csoportnak, amelyet Rajk szervezett a franciaországi internálótáborban?

Cseresnyés: Rajk a francia internálótáborokban trockista aknamunkát folytató. Maga köré gyűjtötte a szovjetellenes, demokráciaellenes, kommunistaellenes elemeket és abból egy trockista csoportot formált. A csoport tagjai közül emlékezem Gayer Imrere, Mátyás Lászlóra Rajk azt a célt tűzte maga elé, hogy a nemzetközi brigád magyar csoportját megosztja, demoralizálást szít soraikban, a Szovjetunió ellen fordítja őket.

Elnök: Ugyancsak ezekben az internálótáborokban lévő iudo-

sláv személyek trockista aknamunkájáról mit tud?

Cseresnyés: Az internálótáborokban lévő nemzetközi önkéntes soraiban Koszta-Nagy jelenlegi jugoszláv altábornagy és hadtestparancsnok vezetés alatt trockista csoportot létesítettek, amelyben egyesítették a jugoszláv csoportok szovjetellenes, kommunistaellenes, demokráciaellenes elemét. Koszta-Nagy ebből a csoportból még emlékszem Ibicsre és másokra.

Elnök: Tud-e valamit Rajk Lászlónak a spanyol trockisták vezetőjével való kapcsolatáról?

Cseresnyés: 1939 októberében a verna koncentrációs táborban Rajk László szoros kapcsolatot teremtett Enrique Androher Gironella-val, a spanyolországi Poum

névű trockista párt helyettes főtitkárával. Ez a Gironella az 1937. évi május 2-i véres barcelonai felkelés során Franco kormányával, Franco botátságával és a fasista kormányval, a fasista hadsereggel együttműködve felkelést szervezett a közársági hadsereg, a köztársasági kormány ellen. A barcelonai népbíróóság 1938. szeptemberében halálra ítélte. Sikeres megsejtrte francia területre. Rajk László veie teremtett kapcsolatot a verna koncentrációs táborban. 1940 tavaszán ezt a Gironellát azután Mexico Citybe mentették ki a francia titkos szolgálat emberei.

Elnök: Segítette Önt Rajk László azoknak a kémfeladatoknak a belügyminisztériumban való végrehajtásában, amelyek Ön az an-

Az elnök kérdéseire Klein elmondja, hogyan készítette elő Mrazovic követ kérésére a birtópusztai „vadászatot”.

Elnök: Rajk Lászlónak milyen szerepe volt ezen az ugynevezett vadászaton?

Klein: Kérem én Rajk Lászlót nem ismertem, nem ismerem, soha nem láttam. (Derűtlenség). Most hatóságilag szembesítették vele, akkor ismertem fel benne azt a férfit, aki akkor Mrazo-

vicsesal zórái kődenkabában és szemüveggel ott volt.

Elnök: Most is felismeri benne?

Klein Antal: (Hosszasan végig nézi Rajk Lászlót és társait) Igen.

Elnök: A népbíráknak van kérdésük a tanuhoz? (Nincs). Népgyűzs ur? Védelem? (Nincsen). Eszrevétel: Rajk László? **Rajk:** Nincs.

„Brankovot részletesen informáltam a magyar határ-őrsgálattal kapcsolatban”

A tárgyalás Német Desző kihallgatásával folytatódik.

Elnök: Mondja el, mikor és milyen körülmények között szervezték be Önt a jugoszláv hírszerző szervekhez és a jugoszláv hírszerzők közül kikkel állott Ön összeköttetésben?

Németh: 1945 őszén a honvédelmi minisztériumban megismerkedtem Pálffy Györggyel. Beszélgetéseink folyamán meggyőződtem arról, hogy mindketten soviniztlák vagyunk és ellesség a népi demokratikus rendszernek. 1946 őszén Pálffy segítségével én lettem a határ-őrsgel vezérkari főnöke. A határ-őrsgel ekkor az idősokban Pálffy volt a főparancsnoka. 1946 végén, vagy 1947 elején Pálffy közölte velem, hogy kémpkocsolatban áll Brankov Lázár jugoszláv megbízottal. Utasított, hogy Brankovot részletesen informáljam mindenről a határ-őrsgel kapcsolatban, ami őt érdekli. En beleegyeztem ebbe. Két három nappal később felkeres-

tem Brankovot és abban állapodtunk meg, hogy a Brankov által kért kémadatokat minden esetben én fogom hozzá személyesen elvinni.

Elnök: Milyen katonai államtitkokat továbbított azután Ön a jugoszláv hírszerző szervekhez?

Németh: Brankov mindenekelőtt tőlem a határ-őrsgel szervezésének kérdését a határ-őrsgel létszámának, fegyverzetének adatait, valamint az egyes határ-őrsgel zászlóaljainak, a századoknak is, a létszámadatait, állomáshelyét a parancsnokok névsorát és a parancsnokoknak a politikai karakteriztikáját kapta meg. Brankov nyomtatékosan hangsúlyozta, hogy elsősorban a jugoszláv határ-őrsgel állomásozó határ-őrsgel alakulatok adatait érdekli, és kérte hogy ezekkel kapcsolatban a legkisebb változást is azonnal közöljem vele. Ezt is megígértem. Ezek az adatok mind katonaititkot képeztek.

Pálffy megbízottja a Szovjetunió ellen is kémkedett

Elnök: Mikor Ön 1948-ban Moszkvába került, mint katonai attasé, kapott Ön Pálffytól valami speciális feladatot?

Németh: 1948 május elején Pálffy közölte velem, hogy a jugoszláv hírszerző szervek utasítására keresztül viszi, hogy engem küldjenek ki Moszkvába katonai attaséknak. Megjegyeztem, hogy a jugoszlávok meg vannak elégedve a kémtevékenységemmel és éppen ezért küld engem Moszkvába, hogy a Szovjetunióban folytassam ezt a tevékenységemet a jugoszlávok javára. Fontosnak tartotta Pálffy szoros kapcsolat kiépítését a többi moszkvai katonai attaséval, mert ezekről is olyan fontos kémadatokat szerezhettem meg, amik a jugoszláv hírszerző szervek részére rendkívül értékesek és fontosak voltak. Pálffy utasított, hogy addig is, amíg a jugoszláv hírszerző szervek fel fogják velem venni a kapcsolatot, igyekezzek titkos adataikat szerezni a szovjet hadsereg szervezeti felépítésére, fegyverzetére, anyagi ellátására, és fegyverre vonatkozólag. Mrazovic jugoszláv moszkvai nagykövettel 1949 tavaszán vettem fel Moszkvában a kapcsolatot. Mrazovic Pálffyra, Brankovra hivatkozva közölte velem, hogy ő fogja velem tartani a jugoszláv hírszerző szervek utasítására, a hírszerző szervek nevében a kapcsolatot. A legközelebbi, előre megbeszélte találkozó alkalmával írásban, zárt borítékban átadtam Mrazovicnak az általam előzőleg összegyűjtött kémanyagot, amelyek a szovjet hadseregre vonatkozó adatakat tartalmazzák. Mrazovic megbízottja és utasításai alapján kémadatokat szereztem a szovjet hadsereg szervezeti felépítéséről, fegyverzetéről, kiképzéséről, fegyverméről, valamint a moszkvai népi demokratikus országok katonai utasításnak, valamint a moszkvai magyar nagykövetség személyzetének a Titó politikájá-

val kapcsolatos állásfoglalásáról. Ezeket a kémadatokat elsősorban annak a bizalomnak az alapján tudtam megszerezni, amelyet velem szemben, mint baráti katonai attaséval szemben elsősorban a szovjet hadsereg tisztjei és a népi demokratikus országok katonai attaséi tanusítottak. Mrazovicnak a rá következő találkozásaink alkalmával írásban, zárt borítékban adtam át és ezek az adatok majd-

A kémbanda beépült a Magyar-Jugoszláv Társaságba

Ezután Rex József tanú kihallgatására került a sor.

Elnök: Mondja el, hogyan és mióta működik együtt a jugoszláv hírszerző szervekkel?

Rex: 1945 augusztusa óta.

Elnök: Ki szervezte Önt be a jugoszláv hírszerzők közé?

Rex: Brankov Lázár.

Elnök: A beszerzésénél Brankov Önnel szemben felhasznált valamit Önt kompromittáló anyagot?

Rex: Igen. Brankov közölte velem, hogy Rankovics kompromittáló anyagot küldött személyemre vonatkozólag, hogy a háború alatt és 1941-ben megszöktém a partizán alakulatoktól, hol szolgáltam és ezt a körülményt eltitkoltam a Magyar Kommunista Pártba való belépésemkor.

Elnök: Milyen kémfeladatokot kapott Brankovtól a magyar külügyminisztérium területére?

Rex: Brankovtól az a feladatot kaptam, hogy bizalmas anyagot gyűjtsék és adják nekik át a külügyminisztérium szervezeti felépítésére vonatkozólag. Továbbá általában bizalmas anyagot a külügyminisztérium működéséről és adatait a nemzetközi szerződésekről, amelyeket Magyarország a külföldi államokkal kötött.

Elnök: Hogyan lett Ön a Magyar-Jugoszláv Társaság titkára?

DEBRECZEN 3. OLDAL 1949 IX. 21.

Elnök: Hat a határ-őrsgel csapatokra, a határ-őrsgel őrzésére vonatkozólag kapott Ön utasításokat a jugoszláv hírszerzőtől?

Németh: Igen. Kaptam, természetesen ugyancsak Brankovon és Pálffy keresztl. Elsősorban határ-őrsgel alakulatoknak a tisztikarát, mindenekelőtt régi fasizta sovinizta beállítottságú tisztikkel töltsem fel és ezeket állítsam vezető pozíciókba. Azonkivül a jugoszláv-magyar határ-őrsgel közölg az utasítást adták, hogy ezen a határon a lehető legkisebb létszámú alakulatot tartassuk, hogy a jugoszláv határon a hírszerző szervek által kiépített illegális forgalmat minél kisebb zavarral lehessen lebonyolítani. A jugoszláv hírszerző szervek adtak utasítást még a román és csehszlovák határra vonatkozólag is, hogy ott olyan tevékenységet folytassunk, a határ-őrsgel alakulatokkal, hogy on nek következtében a határsávban lakó lakosság között elégedetlenség, nyugtalanság és demokráciellenes hangulat keletkezzék. Legfőképpen hangsúlyozták, hogy a szovjethatárra vonatkozólag az a feladatunk, hogy megállítsuk, ezen a határon azokat a pontokat, amelyek a szovjet határ-őrsgel részéről gyengébben vannak ellenőrzés alatt és alkalmasak arra, hogy ezeken keresztül a jugoszláv hírszerző szervek, szovjetellenes hírszerzőket tudjanak úgy odavinni mint onnan vissza is küldeni. Nemesak az volt a feladatunk, hogy ezeket a pontokat felderítsük, hanem elő is kellett készíteni ezeket a pontokat erre a közlekedésre.

nem mind teljes egészükben titkos adatok voltak. Mrazovicstól megkérdeztem, hogy mi a helyzet Brankovval kapcsolatban annak következtében, hogy közismertté vált Brankov Titó ellenes deklarációja. Mrazovic megnyugtatott, hogy ez nem egyéb, mint provokációs blöff azért, hogy a helyen maradjon és folytathassa a Szovjetunió és a népi demokratikus országok elleni kémtevékenységét.

Rex: 1945 szeptemberében Brankov utasított, hogy igyekezzem megszerezni a Magyar-Jugoszláv Társaság titkári pozícióját, mint a jugoszláv hírszerző szerveknek egy fontos posztját. Ez meg is történt. Nemesakára megválasztásom után Brankov kifejtette, hogy a Magyar-Jugoszláv Társaságnak minden igyekezettel azon kell lennie, hogy Titót és kormányát a széles magyar népmozgalmak előtt népszerűsítse, hogy Titó személyét úgy állítsa be a magyar tömegek előtt, mint nemcsak Jugoszlávia népeinek vezetőjét, hanem mint a Balkán összes népeinek hivatott vezetőjét.

Elnök: Mondja, igaz az, hogy Ön a belgrádi magyar követségen ellopott egy bizonyos magyar államtitkokat képező anyagot és ezt átadta Dobrovics Péter nevű jugoszláv hírszerzőnek?

Rex: Igen.

Elnök: Önt azután Belgrádból hazarendelték Budapestre és feladta a kapcsolatot Brankovval?

Rex: Amikor visszatértem Belgrádból, Brankov utasítására a továbbiakban Boarovnak adtam át Brankov részére gyűjtött bizalmas anyagot a külügyminisztérium, az állami hivatalok működéséről és néhány karakteriztikát a vezető állami funkcionáriusokról.

Az elnök Rex után Hegedüs Józsefet vezetteti be.

Elnök: Mióta működött Ön együtt

a jugoszláv hírszerző szervekkel?

Hegedüs: 1944-ben a jugoszláv hadseregben voltam katoná. Ekkor szervezték be engem a hírszerzőiát ügynökének Stummburg József OZNA-örnady, majd 1945 január végén illegálisan jöttünk át Stummburg Józseffel és Nikola Krekkel.

Elnök: A jugoszláv hírszerzők közül Magyarországon Ön kikkel áll kapcsolatban?

Hegedüs: Brankovval, Jávorszky örnaggyal, Szmiljanics Nikola OZNA-örnaggyal és Boarov Zsvi-

kovai, aki szintén OZNA-tiszt volt.

Elnök: Brankovtól milyen feladatot kapott a Magyar-Jugoszláv Társaság munkájára vonatkozólag?

Hegedüs: 1948 januárjában monddta nekem Brankov, hogy nekem a jugoszláv hírszerző szervek érdekében a Magyar-Jugoszláv Társasághoz kell mennem, vidéki és budapesti csoportok kémhálózatát kell kiépítenem. Ezek feladatok kell hogy legyenek, hogy a gazdasági és politikai kérdésekről tájékoztassák a jugoszláv hírszerző szerveket.

Zsarol a jugoszláv kémszolgálat

Elnök: Brankov Lázár kapcsolta össze Boarov Zsvi-koval?

Hegedüs: Igen Boarov bejárt a Társaság székházába, konkrét utasításokat adott és ellenőrizte munkáikat.

Elnök: Tud valamit Brankovnak magyarországi kémtevékenységét illetően a Tito-kormányval való szülőleges szakítást követő időből?

Hegedüs: 1948 november 29-én Brankov monddta, hogy a magyar lapokban megjelent nyilatkozata, amely szerint szakít Titóval és kormányával, csak színlelés, továbbra is kitart Tito és kormánya mellett és megkért, hogy részére továbbra is gyűjtsék képanyagot.

A tárgyalás Hribar Lyubica kihallgatásával folytatódik.

Elnök: Hogyan vonták Önt be Jávorszky és Csacsinovic a Magyarországon elleni kémtevékenységbe?

Hribar: 1947 nyarán Csacsinovic megutastott egy jugoszláv újságot, amelyben írták, hogy az én bányamat Jugoszláviában, mint kormány elleni öszzeesküvés résztvevőit letartóztatták. Kijelentette, hogyha én nem egyezem bele abba, hogy dolgozzam az UDB részére, akkor a bányamat halálra ítélik. Így kerültem kapcsolatba a jugoszláv hírszerzőkkel.

Tito utasítást ad a gyilkosságra

Elnök: Önnel a jugoszláv hírszerzők között Magyarországon milyen szerepe volt?

Boarov: Én a jugoszláv hírszerző szervek egyik magyarországi munkatársa voltam. Ezt a szerepemet a jugoszláv követségi sajtóattasé beosztással tartam. Brankov 1947-ben utasított arra, hogy vegyem kezembe a Magyar-Jugoszláv Társaságot, hogy irányítsam a jugoszláv kormány politikájának megfelelően, úgyszintén a Társaság folyóiratát, a Déli Csillagot. Ennek megfelelően a Magyar-Jugoszláv Társaságot és a Déli Csillagot felhasználtam arra, hogy népszerűsítsük Titót és személyét, valamint politikáját Magyarországon. 1948-ban a Tájékoztató Iroda határozatának megjelenése után Brankov Jugoszláviába küldött egy jugoszláv követségi beosztottat, Dörbica Lázárt, aki onnan illegális magyar nyelvű sajtóanyagot hozott. Ez az anyag elsősorban a Tájékoztató Iroda határozata ellen uszított. Brankov utasított arra, hogy ezt a propagandaanyagot postán keresztül küldjem át a különböző társadalmi szervezetek és minisztériumok vezetőinek.

Elnök: Moics Milos: Ön ölte meg. Mondja el, milyen szerepe volt Brankovnak ebben a gyilkosságban? Kétől kapta Brankov az utasítást, ki adta át Önnel, kié volt a fegyver?

Boarov: 1948-ban a Tájékoztató Iroda határozatának megjelenése után Blazsics közölte jelenlétében Brankovval, hogy egyik ügyünkünk Moics Milos magáévátette a Tájékoztató Iroda határozatát és nyilvánosan fel akar lépni a magyar sajtóban Titóék ellen és le akarja leplezni a Budapestben működő jugoszláv diplomatakat is, mint jugoszláv kémeket. Ezzel kapcsolatban Brankov monddta, hogy a Moics-ügyben jelentést tegy Belgrádban és onnan válassz ki Brankovistól, mely szerint: Titó utasítása az, hogy Moicsot dobjuk át Jugoszláviába, ha pedig ez nem sikerülne, fizikailag semmisítsük meg. Brankov nekem adta át az utasítást, hogy

Elnök: Hogyan tartóztatták le és vették őrizetbe a jugoszláv követségi épületében?

Hribar: 1947 decemberében Csacsinovic elküldött engem a jugoszláv konzulátusra, kihagyásával vizumkérelmemet. Ott Szmiljanics konzul kijelentette, hogy vizumot nem fogok kapni, mert nem akarok neki dolgozni és meg akarok lögni. Azután letartóztatták.

Hribar: Két nap múlva gépkocsin erőszakkal Belgrádba vitték.

Elnök: Belgrádban az UDB-mel?

Hribar: Utasítottak arra, hogy nekem Magyarországon a magyar kormány ellen kell hírszerző munkát végezni és egyben beszélni a titó szerepéről akartak rábízni a jugoszláv és angol hírszerzők között. Amikor nem akartam ebbe beleegyezni, akkor megfenyegettek, hogy engem is megsemmisítenek. Ezek után aláírtam velem egy nyilatkozatot, amelyben én közeletem magamat, hogy a jugoszláv UDB részére fogok dolgozni. Mikor ezt aláírtam, Budapestre hoztak és szabványos engedélyt kaptam.

Ezután Boarov Zsvi-koval, volt jugoszláv követségi tisztet kihallgatták a népbírók.

ezt a feladatot végrehajtom. Ez a feladatot én nem akartam vállalni. Ekkor Brankov és Blazsics Mrazovic követséghez vezettek. Mrazovic ismételte a feladatot, az utasítást, amely Belgrádból érkezett és én nem mertem visszautasítani. Ekkor Mrazovic átadta a pisztolyát a feladat végrehajtására. Ezután én elmentem Moics lakására július 10-én este. Próbáltam őt meggyőzni, hogy hagyja el eredeti szándékát, próbáltam őt magammal a követségre vinni azzal, hogy ott beszéljen Brankovval. Azonban Moics mindent elutasított. Akkor kezdetem fenyegetni, hogy a fejével jászok, mire gorombi szavakra került a sor és dulakodásra. Dulakodás közben elvesztettem a fejem és rálőttek Mrazovic pisztolyából. Azután elmentem a követségre és jelentettem az esetet Brankovnak, mivel Mrazovic követ nem volt Magyarországon.

Elnök: Brankov Lázárnak van valami észrevétele?

Brankov: Van. Kb. így volt, de vannak eltérések vallomásaink között. Amikor az utasítás Brankovistól, Titótól megjött, ellene voltam, hogy Moicsot meggyilkolják és ezért fordultunk Mrazovic-

Tartós békéért, népi demokráciáért!
A Kommunista és Munkáspártok Tájékoztató Irodájának lapja, B U K A R E S T.
1949. szeptember 16-tól hetenként jelenik meg.
A demokrácia és a béke harcát a lap új megjelenési formájában még több útmutatást, még több hírt nyújt az olvasónak.
Egyes szám ára: 50 fillér. Előfizetés negyedévre: 6.- Ft.
Előfizetéseket felvessz a kiadóhivatal: Budapest, VIII., József közp. 3. Telefon: 220.003. 220.004.

Minden este 7 és 9 órakor közvetíti a Kossuth-rádió a Rajk-banda bűnyüének tárgyalását.

következ Blázsics meg én, hogy a követ döntse el ezt az ügyet. Mrazovics azt mondta, hogy a Titó és Rankovic utasításai nekünk szentek és végre kell hajítani, Boarov még egy ideig vonakodott, majd mindnyájan a követhez mentünk és akkor úgy történt a következő beszélgetés, ahogy Boarov elmondta.

Elnök: Ott adta át Mrazovics a pisztolyt egyetlen jelenlétükben?

Brankov: Igen.

Elnök: Nincs nagy eltérés a

kettőjük előadása között. (Boarovhoz). Igaz az, hogy ő ellenezte a fizikai megsemmisítést, vagy fenntartja Ön a vallomását?

Boarov: Fenn. Elnök: Szóval Ön nem ellenezte. Brankov sem ellenezte.

Boarov: Nem. Elnök: Mondja szemébe, hogy ő sem ellenezte.

Boarov: (szembe fordul Brankovval): Nem. Brankov: Ellenestem.

Elnök: A szembesítés eredménytelen. Újjon a helyére Brankov. (Brankov a helyére megy).

Az amerikai kémizolgalat javára történő kémkedés és aknamunka

Elnök: Földi Ivánt állítsák elő (Földihez) Mondja meg, mit tud Ön Szönyi Tibor vádlottnak az amerikai és jugoszláv hírszerző szervekkel tartott kémkapcsolatáról, gyakorlati kémtevékenységéről.

Földi: Az 1943-44-es években tagja voltam Szönyi Tibor stábjai kémizolgalatának, továbbá később az 1945, 1946-os években futárszolgalatot teljesítettem Szönyi magyarországi kémizolgalatja és az amerikai, valamint a jugoszláv kémizolgalat svájci szervei között. 1944. tavaszán Szönyi Tibor Genfben személyes kapcsolatba lépett Field Noellel, az amerikai kémizolgalat tagjával. Szönyinek Fieldtel való megbeszéléséről 1944. nyarán Zürichben magától Szönyitől értesültem. 1944. szeptemberében Szönyi Tibor Bernben kapcsolatba lépett Dulles Allannal, az amerikai stratégia szolgalat európai vezetőjével. Dulles Szönyi Tibort az amerikai kémizolgalat ügyöként szervezte be. Dulles megbízásából Szönyi 1944. nyarán, illetve őszén, a késő őszén, az amerikai kémizolgalat javára történő kémkedésre és aknamunkára szervezte be csoportjának tagjait, nev szerint Vági Ferencet, Demeter Györgyöt, Demeter Györgyöt, Kálmán Andrást,

Dobó Jánost, Kuthy Gyulát, Hódos Györgyöt, Balaban Pétert és engem. 1945. első három hónapjában Szönyi Tibor Dulles megbízásából megszervezte és lebonyolította kémizolgalatja egy részének Magyarországra, a Vörös Hadsereg hátszögébe való illegális átadását abból a célból, hogy ez a kémizolgalat Magyarországon kémkedést és aknamunkát folytasson. Szönyi kémizolgalatjával 1949. májusig a gyakorlatban hajtottam végre az amerikai és jugoszláv kémizolgalat által rája bízott feladatokat, kémkedést és kártevést.

Elnök: Most mondja el, milyen feladatokkal érkezett meg ide Magyarországra Szönyi Tibor csoportja?

Az USA által vezetett imperialista háborús blokk tagjává akarták tenni Magyarországot

Földi: Dulles Allan 1944. őszén arra utasította Szönyit, hogy kezdje meg kémkedését, káros tevékenységét a magyar kormány érdekei ellen, szabotálja a népgazdasági terveket, s általában az állami és gazdasági élet minden területén fejtsen

romboló és dezorganizáló munkát. Ezzel az amerikai kémizolgalatnak az volt a célja, hogy a kialakult népi demokratikus kormányrendet és annak törvényes kormányát megdöntsük, helyébe burzsoa-rendet és burzsoa-kormányt állítsunk és ezáltal az országot az Egyesült Államok által vezetett háborús imperialista blokk tagjává tegyük. Tekintve azt, hogy Szönyi csoportja Magyarországra való átadásának előkészítésében Svájcban én is résztvettem, tudomásom van arról az együttműködésről, amelyet a kémizolgalat hazaszállításában az amerikai és jugoszláv kémizolgalatok kifejtettek. Field Noel amerikai kém szervezte meg Szönyi kémizolgalatjának a svájci francia határon való illegális átadását, továbbutazását Marseillebe és ezt az akciót 4000 svájci frank összeggel támogatott.

Elnök: Megérkezvén Magyarországra Szönyi Tibor és csoportja milyen tevékenységet fejtett ki az amerikai és jugoszláv hírszerző szervek szolgalatában?

Földi: 1945. január, április 1947 februárjáig Szönyi Tibor utasítására Svájcban tartózkodtam és futárszolgalatot teljesítettem az ő csoportja és az amerikai jugoszláv kémizolgalat svájci szervei között. Ez idő alatt rendszeresen továbbítottam a Szönyi Tibortól és kémizolgalatunk másik tagjától, Vági Ferencetől származó jelentéseket Fieldnek és rajta keresztül Dullesnek. A felszabadulás után első ízben 1945 végén küldött Szönyi velem az ország belpolitikai és gazdasági életére vonatkozó bizalmas jellegű információkat abból a célból, hogy azokat Genfben az amerikai kémnek, Noel Fieldnek adjam át. Ugyanakkor elutazásom előtt Szönyi egy írásbeli kímjelen-tés is adott nekem Field számára, amely mindennek előtt gazdasági kérdésekkel foglalkozott, így elsősorban az újjáépítés eredményeivel, az ipari és mezőgazdasági termelés színvonalával, az infláció egyes kérdéseivel és még több más problémával.

Szönyinek állandó anyagi támogatást juttatott az amerikai kémközpont

Elnök: Mit tud Szönyi Tibor vádlottnak az amerikai és jugoszláv hírszerző szervekkel való kapcsolatáról?

Kálmán: 1944. elején Szönyi Tibor kapcsolatba lépett Genfben Fielddel, aki az Egyesült Államok stratégiai kémizolgalatának volt a tagja, Field számonra ismerős emigránsoknak pézsből, segélyt nyújtott és ezzel szorosan magához kötötte őket. Szönyi Tibornak is állandó anyagi támogatást nyújtott Field és ezáltal elérte azt, hogy Szönyi teljesítette a kívánságát, amelyet vele szemben támasztott, mégpedig azt, hogy csoportjának tagjait ideológiailag előkészítse arra, hogy a háború folyamán és a háború után az amerikai kémizolgalat számára szolgalatokat végezzen. 1944. elején Szönyi Tibor kémizolgalatot létesített egy Lompar Misa nevű jugoszlávval, aki a jugoszláv kémizolgalat megbízója volt Svájcban. Nekem tudomásom volt arról, hogy Lompar szoros kapcsolatban áll Allan Dullessel és számára kémizolgalati szolgalatokat végzett. Lompar javaslatot tett Szönyi Tibornak arra, hogy ő is összekapcsolja Dullessel. Szönyi memorandumot készített Dulles számára, amelyben kérték jeltete ki magát és a csoportot arra, hogy a háború után visszatérve Magyarországra, az Egyesült Államok részére szolgalatokat végez. 1944. őszén Szönyi több ízben találkozott Bernben Dullessel. A csoportnak ezekről a találkozókról, azoknak eredményeiről azt mondta, hogy az amerikai kémizolgalat csoportunkat át fogja dobni a felszabadított Magyarországra a jugoszláv kémizolgalat segítségével abból a

célból, hogy Magyarországon az amerikai kémizolgalat számára szolgalatokat végezzen. A Dullestől kapott utasítások értelmében Szönyi Tibor megkezdte a hazatérés előkészítését. A hazatéréshez döntő segítséget nyújtottak a jugoszláv hatóságok és a jugoszláv kémizolgalat.

Ez Dulles utasítására történt, Lompar gondoskodott arról, hogy a hazatérő csoportunk tagjait fel legyen szervezve hamis jugoszláv okmányokkal. Marseilleben a G. 2. nevű amerikai kémizolgalat megadta az engedélyt az utazásra és biztosított csoportunk számára amerikai katonai repülőgépet, amellyel Belgrádba utaztunk. Itt egyenesen az OZNA épületébe vittek bennünket. Kalfatic OZNA-embere azt mondta, hogy belgrádi tartózkodásunk és a magyar határon való átadásunk az OZNA feladata lesz, az OZNA fog erről gondoskodni. Az után hosszabb négyeseműzői beszélgetésre került vissza Szönyi Tiborral. Két nappal később, mielőtt útnak indultunk Magyarországra felé, Kalfatic újra megjelent és ekkor kijelentette, hajtendő arra, hogy a Svájcba, az amerikai kémizolgalatnak küldendő jelentéseink továbbításában közreműködjék, amennyiben ezeket a kímjelen-téseket Magyarországon az itteni jugoszláv katonai misszió vezetőjének, Ciemil ezredesnek átadjuk. A magyar határt az OZNA gépkocsiján lépünk át. Szegre érve, Szönyi utasítására megsemmisítettük jugoszláv okmányainkat és itt szótlan, Magyarországon, Szönyi elmondta, hogy miham állanak konkrétan a Dullestől kapott utasítások.

„Kártevő, romboló munkát kellett végeznünk a magyar demokrácia ellen“

Azt mondta, hogy csoportunk tagjainak el kell helyezkedniük a magyar gazdasági és állami apparátus legfontosabb pozícióiban és kártevő, romboló munkát kell végrehajtani a magyar demokrácia ellen és információkat gyűjteni. A kémizolgalatot a jugoszláv és amerikai kémizolgalattal pedig csoportunknak fenn kell tartani. Ezeket a feladatokat Szönyi, felhatalmazva csoportunk tagját, valóban teljesítette is egészen a csoport letartóztatásáig.

Elnök: Hogyan teljesítették ezeket a kímjelen-téseket és általában a romboló tevékenységet?

Kálmán: 1945-től 1947. elejéig csoportunk rendszeres illegális összejöveteleket tartott részben Szönyi részben Demeterék és az én lakásomon. Ezeket az összejöveteleken Szönyi utasításokat adott a csoport tagjainak — akiket elhelyezett különböző jelentés pozíciókban — hogy miként végezzenek romboló munkát. Nekem utasításokat adott, hogy a népjóléti minisztériumban, amelynek egyik vezető állásába bejutottam, hogyan szabotáljam a kormány intézkedését. Szönyi utasításait én teljesítettem is. Ezekkívül röviddel megérkezésünk után részt vettem két kímjelen-tés előkészítésében, amelyek a magyar belpolitikai helyzetre vonatkoztak és ezeket eljuttattam Ciemil ezredeshez. A végéről annak a feladatnak, amelyet Szönyi a jugoszláv és amerikai kémizolgalattól kapott, nekem azt mondta, hogy ez abból állt, hogy a magyar népi demokratikus kormányt megdöntsük és olyan UDB-rendszert hozzon létre Magyarországon, amely az Egyesült Államok és a Tiso-kormány politikájához igazodik.

radalmi munkaszervezőm? Réti: 1933 májusában a piaci csendőrség nyomozó osztálya leplezetett egy kommunista szervezkedést és elfogta annak tagjait. Szalai a kihallgatáson önként, minden részletre kiterjedő pontosan felírta a szervezkedés egész tárgyi anyagát, minden személyi vonatkozásában. A bíróság annakidején honorálta is az ő magyartartását, csupán egyéni próba bocsájtotta, a szervezkedés résztvevőit viszont súlyosn megbüntette. Az ítélet után Szalai figyelemeltettem, hogy keressen fel néha a hivatalban és számoljon be magatartásáról. Erre ő ezt felelte nekem: „Kérem, nem kell engem feléni, mert nekem már elegendő van a kommunizmusból és átöttem a józsinabb polgári világszemlélet vonására“.

Szalai önként vállalta a besugó alias szerepét

Állásponjtjának igazolására önként, saját kezdeményezéséből felajánlotta a besugó szolgalat. Mindenesetre ennek a besugónak eredménye az, hogy az 1933-ban lezajlott szervezkedés óta egészen a felszabadulásig Pécsen nem jött létre kommunista szervezkedés.

Elnök: Mi történt a Sophia börtgyár körül?

Réti: Szalai 1935 tavaszán jelentette nekem, hogy a Sophia gyár munkásai bérsztrájkra készülnek. Közölte a hangadó munkások nevét is. A rendőrség figyelemzte észere a gyárüzemgáto megfenyegette a munkásokat. A munkások nem merték sztrájkolni és így nem tudták kiharcolni jogos bérkiseveltséiket.

Ezután az elnök Lindenbergről jost hallgatta ki.

Elnök: Milyen hivatali beosztása volt Önnek az 1943-44-es években?

Lindenberg: A honvéd vezérkari főnöke stáborlajthelyi fogházlakos voltam parancsnoka, tartalékos hadvezénylő rangban.

Titkos értekezlet Szönyi lakásán

— 1945 novemberében Szönyi budapesti lakásán titkos értekezlet zajlott le, amelyen Szönyin és rajtam kívül kémizolgalatunk egy másik tagja, Vági Ferenc is részt vett. Szönyi ezen a megbeszélésen arra utasította Vágit, hogy az ország politikai és gazdasági életére vonatkozó kémanyagot külön futárok és jugoszláv kémek útján juttassa el az én genli címre, hogy azokat én átadhassam Fieldnek és az ő közvetítésével Dullesnek. Ettől az időtől kezdve egészen 1946 augusztusáig rendszeresen kaptam Vágitól kímjelen-téseket s ezeket Fieldnek és azon keresztül Dullesnek továbbítottam Svájcban. Genfben Fieldet felkerestem irodájában, átadtam neki Szönyi üzenetét, azt, hogy Field szervezze meg a kémizolgalat további felállítását, tekintve, hogy én és kémizolgalatunk Svájcban lévő tagjai vissza fognak

terni Magyarországra. Field ezt megígérte. Ugyanakkor átadtam neki Szönyi Tibornak írásbeli kímjelen-tését az ország belpolitikai helyzetével kapcsolatban. Tudomásom van arról, hogy Rajkon kívül kémizolgalatunk még más tagjai is közvetítettek kímjelen-téseket Szönyitől Fieldhez. Így tudomásom van arról, hogy Vági Ferenc és Demeter Györgyre 1945 augusztusában Svájcba jöttek, ahol Szönyi megbízásából Fieldnek kímjelen-tést adtak át.

Elnök: A kímjelen-tések általában milyen úton mentek?

Földi: Egy részét én közvetítettem többrendbeli magyarországi utazásaim alkalmával. A kímje-

lentések zöme azonban jugoszláv kémek közvetítésével került Magyarországra Svájcba. Az útvonala, amelyen Budapestről Genfba a kímjelen-tések haladtak a következő volt: Ciemil ezredes, a jugoszláv katonai misszió vezetője, Budapest—Kafalatic ország, az OZNA jugoszláv kémizolgalat felelős vezetője, Belgrad—Lalinovic jugoszláv konzul és egyben jugoszláv kém Marseille — és végül Lompar Mihajlov, a jugoszláv kémizolgalat svájci vezetője, ugyanakkor magyarországi konzulátusi beosztott — Genf Otóle kaplami kézhöz én a kímjelen-téseket és továbbítottam azokat Field amerikai kézhöz és rajta keresztül Dulleshez.

A kímjelen-tések amerikai kézhöz futottak össze

Elnök: Mit tud az amerikai-jugoszláv hírszerző szervezetek összeköttetéséről, közös kémtevékenységéről és általában a magyar államrend elleni közös aknamunkájáról a felszabadulást követő időszakból?

Földi: Már a háború alatt Lompar jugoszláv kém volt az, aki kapcsolatot teremtett kémizolgalatunk és az amerikai kémizolgalat szervei között. Ugyancsak jelentős, sőt döntő szerepet játszottak a jugoszláv kémek az amerikai kémizolgalattal együttműködve kémizolgalatunk Magyarországra való átadásában. Lalinovic jugoszláv kém volt az, aki kapcsolatot teremtett Marseilleben kémizolgalatunk és a G. 2 amerikai kémizolgalat szervei között. Belgrádba érkezve az OZNA a legmesszebb-

menő segítséget nyújtotta Szönyi Tibor kémizolgalatjának. A vörös hadsereg által felszabadított Szegedre való utazást Kalfatic ország, az OZNA beosztottja szervezte meg. Genfben 1946. elején Field is, Lompar is, a velem való megbeszélésim során említették, hogy egymással szoros kapcsolatban állanak, sőt Field 1946 augusztusában egy beszélgetés során azt is közölte velem, hogy külföldi ügynekeivel való titkos levelezését a jugoszláv diplomáciai szolgalat hivatalos futárai közvetítik, éppen úgy mint ahogy Szönyi kémizolgalatjával való kapcsolatát is részben ezeken keresztül bonyolították le.

Dr. Kálmán András kihallgatása következik.

Meghívókat
a Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt.-től
— Bajcsy-Zsilinszky-utca 1. Bikabérlház. —

MOZI

APOLLO
Szerdán utoljára
5, 7, 9 órákor
Akinck sztaligrádi győzelem óta meg a leltőzetet, hogy elinduljanak a biztató

HOLNAP FELÉ...
Uj művészi esen film!

VICSZINHAZ
Általános renoválási munkálatok miatt pár napig zárva!

METEOR
Szerdán utoljára!
Előadás: 4, 6, 8 órákor
Nagy idők nagy filmje!
NAPOLEON ELLEN
Történelmi filmremek!

Elnök: Hangosabban beszéljen.
Lindenberg: Igen.

Elnök: Tud Ön hangosabban is beszélni, a fogházban nyilván nem ilyen csendesen beszélt. Milyen következményekkel járt a politikai foglyok felé az, hogy Szalai András ott valami szökési tervről jelentést tett.

Lindenberg: 1944 januárjában tett először Szalai András jelentést arról, hogy a szerb politikai foglyok egymás között összeszűnnek és valami szökési tervről beszélnek. Ezt a jelentését megismételte 1944 február havában konkrét formában, amikor már kitérőről, szökésről beszéltek és megnevezte a kitérés szervezőit. A kitérés 1944 március 21-én történt. A kitérés visszaverésekor 54 foglyot lelétesztettek és pár nap múlva több a katonai honvéd (ör-

vényszék vérszobrásza 11 foglyot kivégeztetett.

Ezután Vándori György nyelvtanáró kihallgatására került sor.

Elnök: Ön Justus Pálról milyen feladatokat kapott, amelyeknek államellenes jellegük volt?

Vándori: 1948-ban közvetlenül a két munkáspárt egyesülése előtt Justus arra utasított engem hogy szervezzek illegális csoportot abból a célból, hogy ő folytathassa azt a trockista kádernevelést, amelyet előzőleg a szociáldemokrata párt keretén belül működő szemináriumokkal és kollégiumokkal már elkezdett. Azt az utasítást is adta, hogy rendszerellenes nézeteket ne csak az illegális csoport körében terjesszem, hanem közöljem azokkal a volt szociáldemokratákkal is, akikről tudom, hogy trockista beállítottságuk.

Justus illegális csoportjának áruló tevékenysége

Ebben az időben Justus, aki a Magyar Dolgozók Pártja központi vezetőségének tagja volt, az illegális összejöveteleken többször tartott külpolitikai beszámolókat. Szembe helyezkedett a kormány politikájával, rágalmozta a kormány tagjait és különösen cseszen támadta a kormány külpolitikáját, a Szovjetunió felé való orientációjával kapcsolatban. A felülvizsgálat idején Justus rajtam keresztül arra utasította ennek az illegális csoportnak a tagjait, hogy a felülvizsgáló bizottság előtt viselkedjenek úgy, mintha a legteljesebb mértékben egyetértene a kormány és a párt politikájával, nehogy a pártból kizárjanak bennünket. Ezzel Justus azt a véleményét nyilvánította, hogy a rendszerellenes harcukban a kétkulacosság mód szerűen kell folyamodni. Ezt a kétkulacosságot bizonyítja az is

hogy cikkeiről, amelyben a rendszert dicsérte, azt mondta, hogy ez is eszköz számára a kétkulacosság eszköze illegális, rendszerellenes harcunk folyamán. Ez az illegális csoport 1948 tavaszától, 1949 májusáig működött. Justus véleménye az volt, hogy a rendszer ellen való harcunkban segítséget, szövetséget a nyugati hatalmak között és Titó Jugoszláviájában kell keresnünk. Ilyen szellemben nevelte tovább az illegális csoportot.

Elnök: Felismeri ezekben az irásokban Önnek sajátkezűleg vezetett naplóját?

Vándori: Igen, felismerem.

Elnök: Ezekben a naplókban szerepel 1948. október 10-én: Árulás lenne nem harcolni ez ellen a rendszer ellen. (Moraj a teremben). Majd egy másik helyen: Kedvem van harcolni a diktatura ellen, meg kell talál-

nom a kapcsolatot a szabad európaiakkal. Emlékszik erre?

Vándori: Igen.

Elnök: Magyarozza meg, hogy értsé a különötanács ezeket a mondatokat?

Vándori: 1948. őszétől elkezdve Justus arra utasított engem és az illegális csoportot, hogy erősebben kell felkészülni a magyar népi demokrácia elleni aktív harcra. Szövetségeket a magyar népi demokrácia elleni harcra a nyugati hatalmak között és Titóknál kell keresnünk. Justus amikor „szabad európaiakról” beszélt, ezeket a nyugati hatalmakat és Titó Jugoszláviáját értette. En ebbe a naplóba Justus megjegyzéseit jegyeztem fel.

Elnök: Justus Pálnak van valami észrevétele?

Justus: A tanuvallomás lényegében megfelel a valóságnak.

Az elnök megkezdi Fleischer Lászlónak, Justus volt titkárnőjének kihallgatását.

Elnök: Gachot-ról, a budapesti francia követségnek a beosztottjáról tud Ön valamit Justus Pál vonatkozásában?

Fleischer: Igen. Az egész idő alatt, amíg én Justus titkárnője voltam, ő kapcsolatban állt ezzel a Gachot-tal. Gachot gyakran felkereste őt az irodájában és ilyenkor hosszasan tárgyaltak rendszerint négyesemközt. Gachot jegyzeteket készített a beszélgetésről. Néhány esetben előfordult hogy Gachot távozása után Justus szólt nekem, hogy eszéről a beszélgetésekről ne beszéljek senkinek, ezeknek szigorúan titokban kell maradniuk.

Az elnök kérdésre Justus kijelenti:

— A vallomás megfelel a valóságnak.

Az elnök ezután a főtárgyalás folytatását szerda reggel 9 órára tűzte ki.

nyí gartétükről. Pálffy megmutatta, hogy családeleenség jellemzi minden eszelekedését és öreksvését, melynek egyetlen célja, mint Pálffy maga is bevallotta, a burzsoázia diktatúrájának felújítása volt. Brankov körmonfort kém. A hóhér Brankovics legbensőségesebb munkatársának egyike, aki az egész kémbanda mozgatóereje volt.

Brankovról egyébként az volt a tudósítónak a megfigyelése, hogy sokkal többet tud, mint emennyit a bíróságnak elmond és ezenfelül még itt is igyekszik zavart és nehézséget támasztani.

A szófai Robotnöcsözko Delo „A budapesti per” címmel vezércikkben foglalkozik a Rajk László és társai elleni főtárgyalással. Jellemzi az összeesküvő banda provokatori és kémkedő tevékenységét, majd megállapítja, hogy Rajknak és bandájának ügye tanúság-étel arról, hogy ez imperialisták a népi demokráciákban kém- és felforgató tevékenységet folytatnak. Az imperialisták rohamosapata terveknek végrehajtója a Tito-kék. Világossá válik, hogy Rajk bírós kémbandája egy idejűleg szolgálta ki a jugoszláv és az amerikai kémszervezeteket.

Ezt akarták elvenni...

A nagy perben elhangzottak a vallomások. Dolgozó népünk és az egész világ közvéleménye előtt a maga teljes állásában bontakozott ki a Rajk-banda árulása és a dolgozók napról-napra jobban érzik, hogy a hazaárulók ellenük törtek, az ő munkájukat, az ő boldog jövőjüket akarták tönkretenni.

A FOTARGYALÁS

vádoltainak vallomása lánczérően kapcsolódik egymásba és senkiben sem hagy kétséget, hogy mit akartak Rajkék és hogyan akarták megvalósítani céljaikat. Béres Géza bürgyári dolgozóknak van igazsága, amikor egyetlen mondatban így foglalja össze meggyőződését:

— Rajkék mindent el akartak venni a dolgozóktól!

— Mostanában sokat gondolok arra, hogy mi történt volna a magunkkal emberrel, ha Rajkék megvalósították gyilkos terveiket. Elgondolom, hogy a gyárban, ahol én dolgozom, ismét guzba kötöttek volna a dolgozókat és minden, a népi demokráciától kapott jogunk egyszerre füstbe ment volna. Ha ilyenre gondolok, százszorosán hálát és szeretetet érzek Rákosi Mátyás iránt, aki megbícsította a kémbanda aljas terveit.

ELŐLRŐL KEZDŐDÖTT VOLNA A NYOMORUSÁGUNK

újra letaposott emberek lettünk volna — mondja Bágyoni István úgáza. — Nincstelen, jogtalan zsellérek lettünk volna ismét, ha sikerül Rajkéknek, amit akartak. Csak a nélkülözés, a hajszja és a lenézés, az lett volna a miénk, ha viszatérték volna a régi bitangok. Bezzeg nem lett volna akkor szó a mezőgazdaság fejlesztéséről, traktorállomásokról, szövetkezetekről. Előjött volna megint a sok piéca, aki a vérüket szivta. Mióta tudjuk, hogy mi vár ránk, mi dolgozó parasztok még nagyobb hűséggel állunk a népi demokráciánk mellett.

AZ ERTELMISÉG SZÁMÁRA

Éppen úgy nem tartogatott semmi jót Rajk és többi cinkostársra — mondja Werner Zoltán segédhivatali tisztviselő. A népi demokráciában megbecsülük az értelmiséget, az imperialisták a mi számunkra is szolgátságot hoztak volna. Mi, haladó értelmiségiek szorosan felzárkózunk azokhoz a dolgozó tömegekhez, melyek a leghatározottabban állanak szemben minden demokráciaellenes törekvéssel. Rajkék mindent el akartak tönkretenni, mi pedig minden erőnkkel küzdünk ellenük és megvédjük eddigi eredményeinket!

A népi demokráciák a Szovjetunió körül tömörülve megtanulták szeretni a szovjet embereket, megvédeni hazájukat, gyűlölni és megsemmisíteni ellenségeiket

A moszkvai rádió a Rajk-per tárgyalásáról, a világsajtó a Rajk kémbanda ügyéről

A moszkvai rádió kedd reggeli adását teljes egészében a Rajk-pernek szentelte. Ismertette a moszkvai rádió Borisz Polevoj, a Pravda mai számában megjelent riportját a hétfői tárgyalásról. Polevoj elmondja, hétfőn este befejeződött az utolsó vádlott kihallgatása is. Egyikük sem mert a vádiratban felhozott egyetlen tényt sem megcáfolni. Minden vádlott elismerte, hogy nem számítottak a néptömegek támogatására, mindegyikük tudta, hogy a magyar nép hűséges hazájához, és a szocializmus építésének ügyéhez a magyar népet forró szeretet tölti el a Szovjetunió és a népi demokráciák iránt. Megemlékezik arról, hogy a bírósági tárgyalással kapcsolatban sok visszhang érkezik, amely hangsúlyozza: Mr. Churchill és Mr. Dulles terve nem sikerült és nem is fog sikerülni. Nem sikerült és nem is fog sikerülni, mert a népi demokráciák a Szovjetunió körül tömörülve megtanulták szeretni a szovjet embereket, megvédeni hazájukat gyűlölni és megsemmisíteni ellenségeiket.

nem ismerik az imperialisták saját népüket sem, amely megveti gyalázatos módszereiket és végzetni fog uralmukkal.

Valamennyi bukaresti lap hangsúlyozza az összeesküvők kapcsolatát az amerikai, angol és jugoszláv titkos szolgálattal valamint Titó ellenforradalmi bandájában vitt szerepüket.

Az Österreichische Zeitung írja: Titó módszerei ugyanazok a módszerek amelyek segítségével a német fasizmus aknáta alá annak idején az európai országokat.

A keletberlini sajtó nagy teret szentel a Rajk-per tárgyalásáról szóló jelentéseknek. A Tägliche Rundschau így ír: A népi demokráciák országokban nemcsak a monopolkapitalizmus dől meg, de az imperializmus elvileg és erkölcsileg is véglegesen megbukott.

A londoni Daily Worker első oldalán hozza a tárgyalásra kiküldött tudósítójának beszámolóját.

A nyugati hírügynökségek változatlanul terjedelmes és részletes beszámolóikban tudósítanak a Rajk-perről.

Az amerikai sajtó is részletesen foglalkozik a Rajk-féle összeesküvés per tárgyalásával.

Courtaud folytatja a párisi Humanité-ben beszámolóját a Rajk-banda elleni tárgyalásról. Az összeesküvést — írja — az amerikaiak sugalmazták és a bunósok az amerikai titkos szolgálattól, elsősorban annak veze-

tőjétől, Dullestől kaptak utasítást. Majd megállapítja, hogy a vádlottak lényük legmélyéig kalandorok voltak. Mivel állandóan a konspiráció légkörében éltek figyelmen kívül hagyták azokat az erőket, amelyek a történelmet alakítják. Számításon kívül hagyták a népet, a kommunista éberséget.

A Vasas székház nagyteremben folyó tárgyalás nemcsak a magyar népköztársaság dolgozó millióinak, hanem az egész világ dolgozóinak ügye is — írja a Bukarestben megjelenő Romániai Magyar Szó.

A világ közvéleményének szemében Rajkékkel együtt ott ül a vádlottak padján Titó egész terrorbandája.

A Scanteia, a román munkáspárt központi lapja írja: A hétfői tárgyalás méginkább kiemelte, hogy a vádlottak padján ülő kéme és árulók, főleg az amerikaiak által kivetett közönséges ügynökök voltak.

A szófiai lapok keddi számai is teljes részletességgel közölnek tudósítást a Rajk-per tárgyalásáról.

A csehszlovák kommunista párt központi lapja, a Rude Pravo, a bűnper tárgyalásának második napjához a következő megjegyzéseket fűzi:

„Pálffy Györgyöt és Brankov Lászlót hallgatták ki. Ez a két gonosztevő is beismeri a vádlásban terhére rótt cselekményeket. Éppen úgy, mint pénteken Rajk, ők is az igazalom és az elfogódottság minden jele nélkül beszélnek ször-

A leértékelési hullám pánikot keletett Nyugat-Európában

Drágul az angol kenyér — Egymásután leértékelik le a Marshall-országok valutáit

Sir Stafford Cripps angol pénzügyminiszter vasárnap éjjel rádióbeszédet mondott, amelyben bejelentette a fontsterling árfolyamának csökkentését a dollárhoz viszonyítva. Az eddigi 403 dollár helyett az angol font csak 280 dollárt fog érni.

A font leértékelése magával rántotta a birodalom többi pénznemét is. A délafrikai ausztráliai, újzehländi és írországi valuták értékét már is csökkentették. Csökkentették az egyiptomi és az izraeli font értékét is. De az angol fonttal együtt megrendült a többi nyugateurópai ország pénze is. A font értékesítkenése következtében megdrágulnak az élelmiszerek Angliában és emelkednek az ipari termelés költségei is. A kenyér árának emelését a pénzügyminiszter már vasárnap este bejelentette.

A font leértékelés elkerülhetetlenül hatalmas drágulási hullámot indít meg Angliában. A londoni rádió már be is jelentette, hogy két héten belül 25 százalékkal emelkedik a kenyér és a liszt árát. Jellemzők a leértékelésre vonatkozó amerikai sajtó kommentárok.

A Newyork Herald Tribune címűsajó megállapítja: Elsősorban csökkenteni kell Angliában az élelszínvonalat, mert csak ebben az esetben állhatja a font értékesítkenése a várt szerepet a dollárváltság ügyében.

A marshallizált országok kormányai ugyancsak az amerikai tőke parancsainak teljesítését választják a dolgozók érdekei ellenére. — Az egyre súlyosbodó gazdasági nehézségekkel küzdő francia kormány ismét leértékelte a francia frankot. A frank új árfolyamát a dollárhoz viszonyítva az eddigi 272 helyett 350-ben állapították meg, ami 27 százalékos értékesítkenést jelent.

Sir Stafford Cripps angol pénzügyminiszter vasárnap éjjel rádióbeszédet mondott, amelyben bejelentette a fontsterling árfolyamának csökkentését a dollárhoz viszonyítva. Az eddigi 403 dollár helyett az angol font csak 280 dollárt fog érni.

A francia frank leértékelése az jelenti, hogy az amerikai tőkének az eddiginél is gyorsabb ütemben vásárolják fel a legfontosabb francia iparágakat és nem utolsósorban a dolgozók amegy is alacsony életszínvonalra a tovább csökken.

A marshallizált országok fővárosaiban továbbra is telleg a zürzavar. A leértékeléshez újabb országok csatlakoztak. A dollárhoz viszonyítva a finn marka 30, a svéd korona értékét 44, a kanadai dollár értékét 10 százalékkal csökkentették. A közel jövőben a holland forintot is leértékelik. Bankkörökben arra számítanak, hogy ez év vége előtt sor kerül a svájci frank, valamint a lira leértékelésére.

A nyugatnémetországi központi bank minden rendszabályt megsejtett a nyugati marka leértékelésének előkészítésére. Valószínűleg leértékelik az osztrák schillinget is. Washingtoni jelentés szerint a közeljövőben a latinamerikai országok is valószínűleg leértékelik pénzüket.

Joggal állapítja meg a Der Abend című bécsi lap, hogy a marshallizált országok valuta-krachia pánikot keletett szerzte Nyugat-Európában. A font leértékelése befejezi Nyugat-Európa átalakítását amerikai gyarmattá.

— Az osztályorszájték húzása. — 300.000 forint jutalmat és 250.000 forint nyert 5749 4000 forintot nyert 24.720 3000 forintot nyert 13.144 41.755 52.155 2000 forintot nyert 52.354 24.070 30.587 1000 forintot nyert 122 7869 8320 9682 12.953 500 forintot nyertek: 7828 23.774 38.530 54.615 46.813 46.799 49.320 11.304 6.530 14.286 19.452 25.337 37.266. Ezzel befejeződött a 63. jártó V osztálya Minden felelőség név kúl.

Sport

Ma este közöljük a D. Lokomotiv--Vasas mérkőzés eredményét

Holnapi számunkban kiküldött munkatársunk részletes tudósítása a mérkőzéstől

A D Lokomotiv együttese ma Budapesti pályán a Vasassal a debreceni csapat győztes csatájával vesz fel a küzdelmet a Moszkvát járt Vasas ellen. Nagy győzelmet és a budapesti munkacsoport győzelmét ígéri a mai találkozó, amelyről kiküldött tudósításunkban részletes beszámoló közöljük. A mérkőzés eredményét ma este 6 óra körül a szerkesztőségünk előtti közlésben közöljük.

Szentpéteri nyerte a Barabás Miklós emléktornát

Kisfaludi dr. legyőzte Böröczkyt! — Közel 100 induló a négynapos teniszversenyen

Pénteken kezdődött el az egyetemi sporttelep tenispályáján a Barabás Miklós emlék teniszverseny küzdelmei. Közel 100 induló vett részt a versenyben. Vasárnap délután már a döntőket játszották amikor hatalmas zúpor megakadályozta a verseny befejezését. Az elmaradt mérkőzéseket hétfőn játszották le a Lokomotiv tenispályáján, mert az eső által feladatott szabadpályán töcsök voltak s itt mérkőzéseket nem lehetett rendezni.

A Barabás-emléktornát megrendemelt a jóformában lévő Szentpéteri nyerte. Nagy meglepetése volt a versenynek hogy a debreceni Kisfaludy dr. az I. B. osztályú Böröczkyt megverte. Résztettek:

Barabás-emléktornán: 1. Szentpéteri (KASE), 2. Lénárt (KASE), Döntő: 6:4, 6:1, 6:0 — Az előmérkőzések során dr. Kisfaludy (D. MEFESZ) 8:6, 6:4 arányban legyőzte Böröczkyt (KASE). — A Barabás-díj eszéi vedője: Szentpéteri (KASE) 2. Kiegészítő párosok. Férfi páros: 1. Szentpéteri, Böröczky (KASE)—dr. Kisfaludy, Fodor (D. MEFESZ), Döntő

Kiss Ernő a deklaton, Ungvári Magda a női, Bódis a férfi pentationbajnok

Az egyetemi sporttelepen most rendezték meg a keleti kerület évi előpróba és tízpróba bajnokságát. Résztettek a női ötpróba bajnok Ungvári Magda (D. MEFESZ) 118 pont (magas: 115 cm, súly: 812, 100: 14 mp, gerely: 21,91, távol: 428), 2. Juhász Jolán (D. Lok.) 96 pont (130, 692, 14,8, 805, 393), 3. Nyíri Irén (D. Lok.) 87 pont (125, 700, 14,7 — 375) — 11 induló. Ujvási férfi ötpróba bajnok Bódis (NYVSE) 1945 pont (távol: 542, gerely: 29 méter, 200: 25,7, diszkosz: 22,90).

Mi kéziabban forduló

Ma a sporthivatal udvarán kéziabban forduló rendeznek. Műsor: 5:30: Előre I—Révai gimn. (f), 6:05: D. Lendület—Fások (n), 6:30: Lokomotiv I—MASOVLEI (f), 7:05: Előre II—Lokomotiv I, (f), 7:40: D. Fások—Pénzügy (f), 8:15: Előre II—Révai gimn. (f), 8:50: Lokomotiv I—Pénzügy (f), 9:25: Lokomotiv II—D. Fások (f).

KIOSZ labdarúgóeredmények Szabók

Kályhások 2:0 (1:0), Csizmadia—Vasas 0:0, Timarok—Építők 0:2 (0:0), Cipész—Húsok 0:8 (0:4), Asztalosok—Élelmiszerek 3:0 (0:0), Félbáskák. A Püspökudvari VSE bitosan győzött Dombóvár ellen, Herr játékvezetése mellett. Az eredmény 5:0 (4:0) volt a gólokat Ungvári 2, Balogh 2 és Lisztes lökték. — Fehérgyarmat együttese viszont nagy meglepetésre 2:2 döntetlenül mérkőzött Nyírúddal. A többi eredmény: Nyírúddal—Mándok 2:2, Tiszolók—Postás 1:1, Balvány—Berettyóújfalú 2:1, D. Lendület—Hajdúnánás 3:2, Záhony—D. Előre 3:3, NYVSE—Nagykálló 4:1. A tabella a következő:

I. FILMHIRADÓ:			
Üzemek, intézmények dolgozói, tömegszervezetek, alapszervezetek, iskolák, tanfolyamok tagjai csoportosan a következő filmek látogathatják a debreceni mozikban:			
II. FILMHIRADÓ:			
Üzemek, intézmények dolgozói, tömegszervezetek, alapszervezetek, iskolák, tanfolyamok tagjai csoportosan a következő filmek látogathatják a debreceni mozikban:			

Rádió utalványát azonnal bevállal bármilyen ORION készletre, 18 havi részletre előleg nélkül. **MAYER mérnök** Kossuth-utca 13 sz.

Lopások, Dunka Sándor Nyugati-utcai lakosnak az egyik vas

kerékesedést előllopták a kerékpárját — Strasz Éde géplakatos, Barta-utcai lakosnak előllopták a pénztárcáját 180 forinttal. — Novák József debreceni Zrínyi-utcai lakos panaszát teit lakója ellen, aki a bontásból kikérült épületanyagot elhasználja.

Ha jelével vagy pontatlan névvel és címmel pályáztál és nyertél, ne várd postán a nyeregment mert nincs hova küldeni. Pontos címedet legalább utólag add meg.

MSZT HIREK

Olvasóterem egész nap nyitva. Könyvtárunk kedden este 7 óráig és szombaton 6—7-ig nyitva. Könyv-kölcsönzés díjtalan. Hétfőn délután 7 órakor irodalmi szakszabályi ülés.

MSZT HIREK

Kérjük az ügyvezető elnökség tagjait, hogy felismerjék teljes tudatában a kultúránk jelenlegi helyzetét. Minden pénteken este fél 8 órakor vetített képek adás. Belépődíj nincs.

HIRDETÉNY

Felhívja a Közéletmozgalmi Egyesület a város elítélteit lakosait, hogy a hűségű elítélteit (69. és 70.) listá 4-5 számú szelvényre 50 dk szárazosra szereltesse és a Népboltokban és fűszerkereskedőkön át eljuttassa a bírósághoz.

Anyakönyvi hírek

Születések: F. Kiss Sándor kerékpárőr Bartok Béla u. 56. Sándor, Szabó József Kovács Bőszorményi út 85. József Ács Péter alk munkás Kaseai út 26. Magdolna Sztolnikov János téglaipari Császár u. 18. István, Tömpe Mihály raktári munkás Győly u. 5. Mihály, Gácsi István tisztviselő Buzi u. 17. Éva, Várkonyi Ferenc egyetem tanár Klauzál-telep Ferenc, Oláh Sándor káplán Hergely u. 17. Klára, Menyhárt Sándor horvát Nagyhegyes Sándor, Földes Sándor MÁV pályamunkás Fellegő 538 István.

KIOSZ HIREK

Noiszbó és rokonszabameli iparosok szakszabályi ülést tart. Egyben felhívjuk a tagok figyelmét, hogy szombaton délután Budapestben elvett üléstől ne maradjon el. A jegyeket előzetesen a KIOSZnál lehet megvásárolni.

KIOSZ HIREK

Noiszbó és rokonszabameli iparosok szakszabályi ülést tart. Egyben felhívjuk a tagok figyelmét, hogy szombaton délután Budapestben elvett üléstől ne maradjon el. A jegyeket előzetesen a KIOSZnál lehet megvásárolni.

KIOSZ HIREK

Noiszbó és rokonszabameli iparosok szakszabályi ülést tart. Egyben felhívjuk a tagok figyelmét, hogy szombaton délután Budapestben elvett üléstől ne maradjon el. A jegyeket előzetesen a KIOSZnál lehet megvásárolni.

KIOSZ HIREK

Noiszbó és rokonszabameli iparosok szakszabályi ülést tart. Egyben felhívjuk a tagok figyelmét, hogy szombaton délután Budapestben elvett üléstől ne maradjon el. A jegyeket előzetesen a KIOSZnál lehet megvásárolni.

KIOSZ HIREK

Noiszbó és rokonszabameli iparosok szakszabályi ülést tart. Egyben felhívjuk a tagok figyelmét, hogy szombaton délután Budapestben elvett üléstől ne maradjon el. A jegyeket előzetesen a KIOSZnál lehet megvásárolni.

KIOSZ HIREK

Noiszbó és rokonszabameli iparosok szakszabályi ülést tart. Egyben felhívjuk a tagok figyelmét, hogy szombaton délután Budapestben elvett üléstől ne maradjon el. A jegyeket előzetesen a KIOSZnál lehet megvásárolni.

SZABADSÁGHARCOS HIREK

Értetjük az úrmi csoportjainkat, hogy 24—25-ére meghirdetett megyei ösztöndíjverseny versenybizottságának ide elmarad. A verseny megtartásának időpontjáról időben adunk értesítést.

MSZT HIREK

Olvasóterem egész nap nyitva. Könyvtárunk kedden este 7 óráig és szombaton 6—7-ig nyitva. Könyv-kölcsönzés díjtalan. Hétfőn délután 7 órakor irodalmi szakszabályi ülés.

MSZT HIREK

Kérjük az ügyvezető elnökség tagjait, hogy felismerjék teljes tudatában a kultúránk jelenlegi helyzetét. Minden pénteken este fél 8 órakor vetített képek adás. Belépődíj nincs.

MSZT HIREK

Kérjük az ügyvezető elnökség tagjait, hogy felismerjék teljes tudatában a kultúránk jelenlegi helyzetét. Minden pénteken este fél 8 órakor vetített képek adás. Belépődíj nincs.

MSZT HIREK

Kérjük az ügyvezető elnökség tagjait, hogy felismerjék teljes tudatában a kultúránk jelenlegi helyzetét. Minden pénteken este fél 8 órakor vetített képek adás. Belépődíj nincs.

MSZT HIREK

Kérjük az ügyvezető elnökség tagjait, hogy felismerjék teljes tudatában a kultúránk jelenlegi helyzetét. Minden pénteken este fél 8 órakor vetített képek adás. Belépődíj nincs.

MSZT HIREK

Kérjük az ügyvezető elnökség tagjait, hogy felismerjék teljes tudatában a kultúránk jelenlegi helyzetét. Minden pénteken este fél 8 órakor vetített képek adás. Belépődíj nincs.

MSZT HIREK

Kérjük az ügyvezető elnökség tagjait, hogy felismerjék teljes tudatában a kultúránk jelenlegi helyzetét. Minden pénteken este fél 8 órakor vetített képek adás. Belépődíj nincs.

MSZT HIREK

Kérjük az ügyvezető elnökség tagjait, hogy felismerjék teljes tudatában a kultúránk jelenlegi helyzetét. Minden pénteken este fél 8 órakor vetített képek adás. Belépődíj nincs.

MSZT HIREK

Kérjük az ügyvezető elnökség tagjait, hogy felismerjék teljes tudatában a kultúránk jelenlegi helyzetét. Minden pénteken este fél 8 órakor vetített képek adás. Belépődíj nincs.

MSZT HIREK

Kérjük az ügyvezető elnökség tagjait, hogy felismerjék teljes tudatában a kultúránk jelenlegi helyzetét. Minden pénteken este fél 8 órakor vetített képek adás. Belépődíj nincs.

MSZT HIREK

Kérjük az ügyvezető elnökség tagjait, hogy felismerjék teljes tudatában a kultúránk jelenlegi helyzetét. Minden pénteken este fél 8 órakor vetített képek adás. Belépődíj nincs.

SZAKSZERVEZETI HIREK

Vendéglátóipari munkások szakszabályi ülést tart. A szakszabályi ülésen a szakszervezet elnöke beszélt a jelenlegi helyzetéről.

SZAKSZERVEZETI HIREK

Vendéglátóipari munkások szakszabályi ülést tart. A szakszabályi ülésen a szakszervezet elnöke beszélt a jelenlegi helyzetéről.

SZAKSZERVEZETI HIREK

Vendéglátóipari munkások szakszabályi ülést tart. A szakszabályi ülésen a szakszervezet elnöke beszélt a jelenlegi helyzetéről.

SZAKSZERVEZETI HIREK

Vendéglátóipari munkások szakszabályi ülést tart. A szakszabályi ülésen a szakszervezet elnöke beszélt a jelenlegi helyzetéről.

SZAKSZERVEZETI HIREK

Vendéglátóipari munkások szakszabályi ülést tart. A szakszabályi ülésen a szakszervezet elnöke beszélt a jelenlegi helyzetéről.

SZAKSZERVEZETI HIREK

Vendéglátóipari munkások szakszabályi ülést tart. A szakszabályi ülésen a szakszervezet elnöke beszélt a jelenlegi helyzetéről.

SZAKSZERVEZETI HIREK

Vendéglátóipari munkások szakszabályi ülést tart. A szakszabályi ülésen a szakszervezet elnöke beszélt a jelenlegi helyzetéről.

SZAKSZERVEZETI HIREK

Vendéglátóipari munkások szakszabályi ülést tart. A szakszabályi ülésen a szakszervezet elnöke beszélt a jelenlegi helyzetéről.

SZAKSZERVEZETI HIREK

Vendéglátóipari munkások szakszabályi ülést tart. A szakszabályi ülésen a szakszervezet elnöke beszélt a jelenlegi helyzetéről.

SZAKSZERVEZETI HIREK

Vendéglátóipari munkások szakszabályi ülést tart. A szakszabályi ülésen a szakszervezet elnöke beszélt a jelenlegi helyzetéről.

SZAKSZERVEZETI HIREK

Vendéglátóipari munkások szakszabályi ülést tart. A szakszabályi ülésen a szakszervezet elnöke beszélt a jelenlegi helyzetéről.

SZAKSZERVEZETI HIREK

Vendéglátóipari munkások szakszabályi ülést tart. A szakszabályi ülésen a szakszervezet elnöke beszélt a jelenlegi helyzetéről.

A ma napi megdél Gy. Nagymel is mel leg 1 1 a int Na 25 azo pro zel ez Vi szí am há nu m kő N ny m he al te lé fo lg m ed m b C om a de az de

XXVI. Szerkesztés, felelős, állomány. A V a tanu nagy l bizony ismér nemcs pontjá isy es felt vonás mult mut politik ucyón Elis vadlöt ket e amit azonb bol, a banás nem kiús hetet keny tan l pedi ez ju nora zett gony nosza a szerv callo kat, kolja gi fe ltkka müd 275 es ut zéú löte Volt fenek keszi verüv sáruv on a köz es ez büno követ követ all a tan kul s ügyv zéko hmo tek a u el kus e a hé beris Szov. Me sok a amel a mu feisig nyon szol sarév